

Gemeente Noordwijk
t.a.v. college van burgemeester en wethouders en raadsleden
Postbus 298
2200 AG Noordwijk

Noordwijk, 8 november 2020

Betreft: zienswijze DOD concept omgevingsvisie 'Samen maken we de toekomst van Noordwijk'

Geacht college en raadsleden,

Hierbij dienen wij als vereniging 'De Oude Dorpskern' (DOD) een zienswijze in op de concept-omgevingsvisie 'Samen maken we de toekomst van Noordwijk'.

Eén van de kerninstrumenten van de Omgevingswet is de omgevingsvisie. Uitgangspunt is dat de omgevingsvisie zorgt voor samenhang in het beleid voor de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie is daarmee de basis voor het toekomstig handelen van de gemeente op dit gebied. Bij de totstandkoming van de omgevingsvisie zijn de inwoners van Noordwijk gevraagd hun visie op de toekomst van hun leefomgeving te geven, zodat daar het toekomstig handelen van de gemeente mede op gebaseerd kan worden, rekeninghoudend met de in die visie uitgedrukte wensen. Ook de DOD heeft hieraan bijgedragen.

Ons belangrijkste punt van kritiek: in het concept wordt nauwelijks gesproken over de wensen om de geschiedenis, kracht en kenmerken van Noordwijk-Binnen integraal onderdeel te laten zijn van toekomstige ontwikkelingen. Daarin schiet dit concept tekort, terwijl de DOD hiervoor uitgebreide input heeft geleverd met het document 'Toekomstvisie Noordwijk en in het bijzonder voor De Oude Dorpskern' (zie bijlage bij deze brief).

Dat document was het resultaat van het werk van een speciaal opgerichte werkgroep van DOD-leden, met ruime kennis van de geschiedenis en de huidige staat van Noordwijk-Binnen.

Ons tweede, niet minder belangrijke punt: het zou voor zich moeten spreken dat anno 2020 een omgevingsvisie niet toe kan zonder een visie op natuur in de zin van landschap, beheer, flora/fauna, lucht en bescherming van kwetsbare gebieden. De ligging van Noordwijk Binnen in de landgoederenzone is hierin essentieel. Ook hierover is in het concept nauwelijks iets terug te vinden van de in de input geuite wensen.

Uitgangspunt voor de toekomst is ons gezamenlijk verleden. Noordwijk-Binnen is een prachtig dorp met een heel eigen sfeer. Het heeft niet voor niets formeel de status van Beschermd Dorpsgezicht. Deze status komt voort uit de wens een veelheid aan rijks- en gemeentelijke monumenten te beschermen die verhalen van een interessante en rijke geschiedenis.

Op het gebied van kunst en cultuur: schrijvers, dichters en beeldende kunstenaars hebben zich hier door de eeuwen heen gevestigd en het aanzien van het huidige Noordwijk mede bepaald. Op het gebied van bedrijvigheid, onderwijs en wetenschap: het 'verhaal van Noordwijk' getuigt van een rijke geschiedenis. Denk aan de kruidenteelt, de lijnbanen, de kostscholen. Denk aan de wetenschappers met aanzien die hier verbleven; aan de historisch gegronde verschillen tussen Noordwijk Zee en Noordwijk Binnen.

Over dit alles is nagenoeg niets opgenomen in de concept-omgevingsvisie. In de vijf thema's voor de toekomst ontbreekt cultuur en de bescherming van erfgoed als drager van cultuur totaal.

Hoe kan zo'n beperkte omgevingsvisie een gedegen leidraad voor toekomstig beleid zijn?

Wanneer in de tekst over Noordwijk Binnen enkele trefwoorden zoals 'Jeroenskerk', 'Voorstraat', 'kust, duinen, en bollenvelden' verwijderd worden, zou elk willekeurig plaatsnaam boven de tekst over Noordwijk-Binnen kunnen staan, en dat is een gemiste kans op een heldere profilering. Er staan zelfs dingen in de tekst die, zonder verdere toelichting, linea recta ingaan tegen de visie die de DOD-werkgroep heeft geschetst. Zo lezen we dat 'bouwen in hogere dichtheid zorgt voor meer woningen en tegelijkertijd minder ruimtebeslag'. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om meer woningen per perceel, het bebouwen van open plekken in dorpen of om 'gestapelde bouw'. Laat de gemeente hiermee ruimte ontstaan voor nog meer bouwen in hoge dichtheid in de oude beschermde kern van Noordwijk-Binnen? Dat lijkt DOD echt een verkeerd route naar de toekomst. Noordwijk-Binnen moet zich profileren op basis van de kracht van haar historische kern, en daar hoort geen hogere dichtheid van bebouwing bij. Hierbij moet een omgevingsvisie uit gaan van een balans tussen inclusiviteit en behoud van eigenheid.

Hieruit volgen ook de volgende aanbevelingen vanuit de werkgroep:

- Vergroot de werkingssfeer van het 'beschermde dorpsgebied'. Vergroot hiertoe het gebied dat onder beschermd dorpsgezicht valt. Bescherm het historische groen hierbinnen. Zorg waar nodig voor extra planologische randvoorwaarden wat betreft hoogte en energietransitie
- Veranker de historische dorpskern binnen grotere groenstructuur. De dorpskern is onderdeel van de (provinciale) landgoederenzone Offem-Klein Offem- Calorama – (Nieuw)Leeuwenhorst met de Gooweg en Nieuwe Offemweg als centrale as. Versterk ook de groenstructuur langs Gooweg/Nieuwe Offemweg. Behoud het groen bij Zilveren Kruis en RK begraafplaats.

De zeer betrokken leden van onze vereniging snappen dat de gemeente niet alle wensen van de DOD kan overnemen, maar dat er zó weinig is terug te vinden van onze inbreng wordt als teleurstellend ervaren. Het is naar onze mening een weinig zeggend en weinig ambitieus verhaal geworden en niet bepaald inhoudgevend aan het veel gebruikte begrip 'Samen'. Wij ervaren dat als een gemiste kans, gezien de belangrijke functie van het document als inventarisatie van ambities en gewenste beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de langere termijn.

Om de titel 'Samen maken we de toekomst van Noordwijk' te verdienen, is het nodig dat de gemeente voor de omgevingsvisie echt gebruik maakt van de kennis en ervaring van zijn inwoners, in dit geval: de kennis die de werkgroep DOD van Noordwijk-Binnen eerder heeft aangereikt.

Hoogachtend,

Pieter-Jan Barnhoorn,
namens bestuur en werkgroep De Oude Dorpskern